

Karo veiksmai Bosnijoje: ar pasiliks JTO kariuomenė?

Vašingtonas, liepos 12 d. — Liepos 11 d. Bosnijos Srebrenica rajone įvyko serbų karinių dalinių bei Jungtinių Tautų karinių pajėgų susidūrimas.

Serbų sukilėlių kariuomenės įsiveržimas į Srebrenicą, JT „saugos zona“ sužlugdė paskutinę viltį, kad vakarai galės išspręsti serbų ir musulmonų konfliktą Bosnijoje. Tai buvo pirmojo saugiam rajone esančio miesto, kuriame buvo tūkstančiai musulmonų civilių pabėgėlių, užėmimas.

Jungtinės Tautos be humanitarinės pagalbos savo pagrindine pareiga laikė saugoti „saugos zoną“ paskelbtą vietovę Bosnijoje.

Dabar po pralaimėjimo reikia rūpintis, kaip išgelbėti 430 olandų kareivių, dalyvavusių susišaudyme, kurie, kartu su 18,000 musulmonų pabėgėlių, pasitraukė į Potocari kaimą ir yra atskirti nuo fronto, neturi maisto bei ginklų atsargų.

JT uždavinys dabar — atnaujinti diplomatinę derybą, dėti visas pastangas ir kariuomenės pagalbą apsaugoti šiuos karius. Jungtinių Tautų ir sąjungininkų atstovai liepos 12 d. susitiks su NATO bei penkių stipriausių pasaulio valstybių delegacijomis, kad nuspręstų galimybes palaikyti taiką ir saugumą regione bei išspręstų klausimus, iškilusius po įvykių Srebrenicoje.

Tarptautiniai stebėtojai pažymėjo, kad Jungtinės Tautos turi igalioti NATO elgtis ryžtingai,

reikalaujant visišką dalinių atitraukimo, kas, galimas daiktas, privertė Clinton administraciją, kuri jau buvo beprarandanti kantrybę ryšium su situacija Bosnijoje, imtis veiksmų.

JAV Ginkluotųjų pajėgų vada generolas John M. Shalikashvili, pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstijos perspėjo, jog negalės ilgiau teikti pagalbą „saugiom zonoms“ Bosnijoje, jeigu NATO nesunaikins Bosnijos serbų lengvosios artilerijos raketų. JAV neabejotinai padės evakuoti JTO karinių pajėgų karius, patekusius į pavojų, jei tai bus ekstremalios situacijos arba, jei JT paskelbs visuotinį savo kariuomenės atitraukimą.

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Mike McCurry pasakė, kad pirmiausias uždavinys yra surinkti 10,000 naujų karių europiečių greito reagavimo kariuomenei, kad kuo skubiau evakuoti olandų karius, esančius Bosnijoje. McCurry teigė, jog nei NATO, nei JAV nebuvo pakviestos dalyvauti „Srebrenica operacijoje“. Apie 2,200 JAV karių jau laukia laivuose netoli Bosnijos sienos, tačiau tai nėra pakankamos karinės pajėgos, kad būtų galima pradėti puolimą.

JAV administracijos atstovai pareiškė, kad jie nori, jog JTO karinės pajėgos liktų Bosnijoje, nes jų atitraukimas reikštų humanitarinės misijos pabaigą.

Pietų Afrikos Sierra Leone vyriausybė kol kas vengia įvardinti veiksmus tarp Sierra Leone ir Liberia valstybių, tačiau realybė akivaizdi: šios dvi valstybės stovi prie karo ribos. Nuotraukoje: generolas Snake (viduryje) su savo jaunais sukilėliais po sėkmingai atliktos operacijos. Liberia kaimo vietovėje jie surengė pasalą, kad galėtų gauti maisto ir ginklų.

Lietuvos vyriausybė padeda spaudai

Vilnius, birželio 27 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė nutarė iš savo rezervo fondo skirti 10,000 litų Valstybiniam leidybos centrui padengti uždarosios akcinės bendrovės „Kurier Wilenski“ leidybos nuostoliams, kurie susidarė dėl šio lenkų kalba leidžiamo laikraščio privatizavimo.

Vyriausybės posėdyje birželio 22 d. taip pat nutarta iš rezervo fondo skirti 40,000 litų „Gimtosios kalbos“ žurnalui leidybos išlaidoms iš dalies padengti.

Žaidynių ugnis keliauja per Lietuvą

Vilnius, liepos 11 d. (Elta) — Nepilnos trys savaitės liko iki V Pasaulio lietuvių žaidynių pradžios. Jose dalyvauti žada daugiau kaip 4,000 sportininkų, iš kurių — 570 užsienio lietuvių iš 15 valstybių.

Liepos 11 d. Kaune, prie Nežinomojo kareivio kapo, nuo amžinosios ugnies buvo įžiebtas žaidynių deglas. Liepos 12 d. rytą Vilniaus Arkikatedros aikštėje duotas startas Pasaulio lietuvių žaidynėms skirtam 1,100 km bėgimui aplink Lietuvą. Šio bėgimo dalyviai atneš žaidynių ugnį į Vilnių šios sporto šventės atidarymo dieną.

taliteta“.

Kaip žinoma, Robert G. Torricelli dar šių metų pradžioje siūlė kol kas nepilėti NATO ir iš kandidačių sąrašų išbraukti kai kurias Vidurio bei Rytų Europos valstybes, kad, tapusios tikrosiomis narėmis, dabartinės valstybės kandidatės tik susilpnintų NATO, sakė V. Plečkaitis.

Išklausęs sesijos dalyvių pareiškimų, Lietuvos parlamentarai taip pat suabejojo, ar iki 2000-ųjų metų NATO pasiūlydys naujomis narėmis.

Baigta žymėti Rusijos — Estijos siena

Kaliningradas, birželio 28 d. (BNS) — Rusijos Baltijos laivyno hidrografai Narvos mariose įrengė paskutiniuosius penkis plūdurus, žymintius valstybinę Rusijos ir Estijos sieną.

Kiek anksčiau Tioplyj ežere buvo įrengti trys, o Čiudo ežere — dvylika sieną žymintį plūduru.

Sausumoje Estijos ir Rusijos siena buvo vienašaliskai Rusijos pažymėta dar pernai spalį, po atitinkamo Rusijos prezidento Boris Jelcin įsako.

Visi Rusijos darbai žymint valstybinę sieną visuose trijuose vandens telkiniuose buvo suderinti su Estija.

NATO vyriausiasis karinių pajėgų vadas, generolas George A. Joulwan tris dienas viešėjo Lietuvoje, kur susitiko su Lietuvos vadovais, NATO šalių ambasadoriais, akredituotais Lietuvoje, lankėsi Ruklos motorizuotą pėstininkų batalioną, apžiūrėjo Lietuvos karinių jūrų pajėgų laivus. Išvykdamas jis pažymėjo, jog Lietuvos kariuomenė yra padariusi didelę pažangą. Nuotraukoje: NATO generolas G.A. Joulwan ir Lietuvos generolas J. Andriškevičius su Kauno jėgerių bataliono kariais.

Siūloma griauti Lietuvos energetikos įmonių monopoliją

Vilnius, liepos 11 d. (Elta) — Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimas ir Lietuvos Socialdemokratų partija (LSDP) siūlo visas energetikos įmones skubos tvarka įtraukti į nepriklaušomųjų įmonių sąrašą, o toliau jų darbą organizuoti pagal valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymą.

Lietuvos studentai mokysis užsienyje

Vilnius, liepos 12 d. (ALF) — 35 studentai ir specialistai iš Lietuvos gavo stipendijas studijoms užsienio universitetuose per Atviros Lietuvos Fondo (ALF) programas. Nemaža grupė žmonių išvyks studijuoti į JAV universitetus, Oxford bei Cambridge universitetus Didžiojoje Britanijoje bei Centro Europos Universitetą (CEO).

ALFas koordinuoja Amerikos vyriausybės finansuojamą E. Muskie Fellowship programą bei Virtual University programą studijoms JAV, studijų programą Oxford Universiteto kolegijoje bei Cambridge Universitete ir CEU.

Mažiausiai 18 studentų išvyks į George Soros įkurto Centro Europos Universiteto kolegijas Prahoje, Budapešte ir Varšuvoje, kur studijuos sociologiją, tarptautinius santykius, viduramžių istoriją, teisę bei aplinkos apsaugą.

Karo liekanos dar jūros dugne

Vokietijos federalinės laivininkystės ir hidrografijos tarnybos duomenimis, Baltijos jūros dugne guli apie 65,000 tonų amunicijos nuo II pasaulinio karo laiku. Pasak ekspertų, praktiškai neįmanoma, kad paskandintos karo medžiagos dėl povandeninių srovių patektų į pakrantes. Ginklai nekelia pavojaus ir jūros faunai, todėl vartotojai neturėtų baimintis užnuodytos žuvies. Tačiau sunkiai tirpstantys nuodai kaupiasi jūros dugne ir kelia realų pavojų žvejams, kurie tinklais gali ištraukti nuodų gabalėlius ar karinę amuniciją.

Penktieji APPLE kursai Lietuvoje

Vilnius, liepos 10 d. (Elta) — Lietuvos pedagogų Kvalifikacijos kėlimo institute prasidėjo penktus metus iš eilės organizuojami APPLE kursai. Vilniuje patirties semsis pradinių klasių mokytojai, taip pat veiks anglų kalbos mokytojų ir vadovų grupės. Amerikos mokytojų profesinės pagalbos Lietuvos švietimui (APPLE) kursai prasidėjo ir Kėdainiuose. Čia daugiausia dėmesio bus skiriama vaikams su negalia ugdatiems pedagogams. Po dviejų savaičių APPLE kursai prasidės ir Šilutėje bei Marijampolėje.

Šiais metais kursuose dalyvauja 1,700 mokytojų iš Lietuvos, patirtimi su jais dalijasi apie 80 lektorių iš JAV.

Europos Taryba priims Moldovą

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) — Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, nepaisydama kai kurių abejonių dėl veiksmingos žmogaus teisių apsaugos, birželio 27 d. vienbalsiai pritarė Moldovos priėmimui į šią valstybių organizaciją.

Pernai priimta konstitucija bei gagaūzams ir rusų mažumai pasiūlyta autonomija atvėrė, pasak deputatų, Moldovai kelią į Europos Tarybą. Ši šalis kartu su Albanija, kurios prašymą dėl stojimo parlamentinė Asamblėja svarstys dar šiemet, gali būti priimta į Europos Tarybą.

Priimtoje rezoliucijoje sakoma, kad Moldova turinti panaikinti mirties bausmę bei išpareigoti saugoti mažumų kalbas.

Moldovoje 65 proc. iš 4.4 milijono gyventojų yra moldavai, 14 proc. — ukrainiečiai, 13 proc. — rusai ir 3.5 proc. turkiškai kalbantys gagaūzai.

Auditoriai tikrins bankų veiklą

Vilnius, birželio 28 d. („Dienas“) — Lietuvos banko valdyba ipareigojo komercinius bankus iki š.m. spalio 1 d. įkurti vidaus audito tarnybas ir patvirtinti tokių tarnybų veiklos tvarką.

Vidaus audito tarnyba bus nepriklausomas struktūrinis padalinys, atskaitingas banko valdybai, kurio uždavinys — tikrinti ir vertinti banko veiklą.

Tarnyba tikrins, ar teisingai rengiama finansinė atskaitomybė ir tvarkoma buhalterinė apskaita, ar vykdomi valdybos planai ir nustatytos procedūros. Ji taip pat privalės tikrinti informacijos saugumą, programinės įrangos naudojimą, vertinti, ar vykdomos specialios projektų, kuriuose bankas dalyvauja, sutarties sąlygos.

Vidaus auditoriai bus nepriklausomi nuo kitų banko tarnautojų. Jie atliks tik vidaus audito darbą ir nevykdys kitų su vidaus auditu nesijusių užduočių.

• Kaliningrado (Rusija) psichiatrijos ligoninė nebeteri lešų pacientų išlaikymui ir gydymui, dėl to buvo išleisti 100 pacientų, kurių elgesys yra nenusąjūsimas ir tai gali žymiai paveikti miesto kriminogeninę situaciją. Jeigu nebus rasta išeitis iš finansinės krizės, likusieji psichiniai ligoniniai taip pat bus paleisti.

Aplink pasaulį

• Šveicarijos gyventojai per birželio 25 d. surengtą referendumą pasisakė už tai, kad užsieniečiams nebūtų lengva įsigyti žemę ir vasarnamius. Taigi 1994 m. spalį didelė balsų dauguma parlamente priimtas įstatymas, palengvinantis žemės ir pastatų pardavimą užsieniečiams, atmetas. Dauguma šveicarų palaikė nuomonę, kad gresia tėvynės išpardavimas. Šiuo metu Šveicarijoje užsieniečiams priklauso 5 proc. žemės.

• Vokietija išmokės Estijai 2 mil. markių socialinę kompensaciją nacių režimo aukoms. Šiuos pinigus Vokietija skiria socialinių poreikių patenkinimui.

• Kazachstane, Semipalatinске, buvo nugriauta bronzinė 18 metrų aukčio, 160 tonų sverianti didžiausia šalyje dar stovėjusi Lenino skulptūra. Ji nebus sunaikinta, o kartu su kitomis prestižinėse miesto aikštėse stovėjusiomis Markso, Engelo, Kalinino, Kirovo, Dzeržinskio skulptūromis bus perkelta į istorijos paminklų parką Irtyšiaus upės pakrantėje.

• Rusijos valstybinio muitinės komiteto pirm. pav. Baltarusijoje Valerij Draganov pareiškė, kad Rusija perkels savo muitinės kontrolės postus labiau į vakarus. Pasak jo, Rusijai kelia nerimą padėtis Baltarusijos pasienyje su Lietuva, Latvija ir Ukraina.

• Lenkijos dešimtosios jėgos bando vienytis. Šio susivienijimo iniciatorius, žinomas kardiologas Z. Religa, sukvieta Seime visus dešimųjų kandidatus į Lenkijos prezidento postą. Bus bandoma išrinkti vieną kandidatą, kuris turės daugiausiai galimybių nugalėti kai kuriuos.

• Suomijos kariuomenėje jau pradeda tarnauti moterys. Šiuo metu į karo tarnybą jau atrinktos 225 naujos, jų amžius — nuo 17 iki 29 metų. Speciali komisija tyrė moterų tinkamumą karinei tarnybai. Su 1,100 moterų, norinčių tarnauti kariuomenėje, bendravo psichologai, buvo kruopščiai tikrinama jų sveikata.

• Gruzijos vadovas Eduard Ševardnadze pareiškė, kad dabartinė Rusija vykdo naują misiją — stengiasi palengvinti neseniai susikūrusių valstybių formavimo procesą, stiprinti jų nepriklausomybę visais galimais būdais, paabrėždamas, jog nedaugelis taip gerai pažįsta Rusiją, kaip jis. E. Ševardnadze atmetė teigimus, kad Rusijos karinės bazės Gruzijoje daro žalą valstybiniam suverenitetui. Jo nuomone, užsienio karinių objektų yra ir daugelyje kitų valstybių, bet tai anaipol ne-reiškia nepriklausomybės praradimo.

KALENDORIUS

Liepos 13 d.: Šv. Henrikas, išpažinėjas (972-1024); Eugenijus, Austina, Ginius. 1377 m. mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas. 1922 m. Ambasadorių konferencija Paryžiuje pripažino Lietuvą de jure.

Liepos 14 d.: Palaimintoji Kateri Tekavitha, mergelė, „Mohawk indėnų Lelija“ (1656-1680); šv. Kamilas de Lellis, kunigas, ligonių slaugytojas (1550-1614); Vidutis, Gerdvilas. Prancūzijoje švenčiama Bastilijos diena.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

PASIKEITIMAI DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOJE

Dievo Apvaizdos parapijos 1995/96 metų tarybą sudaro: Parapijos administratorius — kun. Dan Trapp

Tarybos pirmininkas — Jonas Urbonas

Vicepirmininkas — Edis Kasputis

Sekretorė — Ramunė Miliūnienė

Tarybos komitetų pirmininkai:

Administracijos — Edis Kasputis

Liturgijos — Rūta Mikulionienė

Švietimo — Danutė Jankienė

Krikščioniškos tarnybos — Ona Abarienė

Ateitininkų — Rita Giedraitienė

Sporto klubo „Kovas“ — Rita Polteraitienė

Moterų sąjungos — Valentina Bulotienė

Skautų — Ramunė Miliūnienė

Lietuvos Vyčių — Margaret Dapkus

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos — Alma Butkūnienė

LB Detroito apylinkės — Jonas Urbonas

Parapijos tarybos pirmininkas Jonas Urbonas praneša:

„Ilgus metus mūsų religinius reikalus aptarnavęs klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius nuo liepos 1 dienos išėjo į pensiją. Taip pat išėina ir Aldona Milmantienė, kuri ne tik klebonijoje darbuos, bet talkino ir parapijos pastatų priežiūroje, mokykloje ir taryboje. Mūsų visų padėka abiem už jų atliktus darbus, pasižymimą Dievo Apvaizdos parapijai ir jos parapijiečiams.“

Naujai paskirtas administratorius yra kunigas Dan Trapp. Jis paskirtas iki bus surastas lietuvis kunigas. Lietuvis kunigo ieškojimai sudarytas specialios komitetas.

Pasikeitimai parapijos taryboje. Pasitraukus pirmininkui Audriui Butkūnui, nauju pirmininku išrinktas Jonas Urbonas. Pasitraukė iš tarybos ir Liūda Rugienienė. Abu prižadėjo ir toliau padėti tarybai ir parapijai. Parapijos raštinės vedėjos pareigas vykdys Alma Butkūnienė. Ūkinius parapijos reikalus tvarkys Edis Kasputis. Parapijos biuletenį redaguos Aldona Milmantienė. Taryba parapijiečius informuos per bažnyčios biuletenį ir per radijo laidas apie tarybos ir parapijos veiklą.

Tikiu, kad su Aukščiausiojo palaikimu ir Jūsų visų talka, nugalėsime visus iškilumus sunkumus ir Dievo Apvaizdos parapija gyvuos ir augs kaip lietuvių religinis ir kultūrinis židinys daug, daug metų“.

— Detroito lietuvių telkiniui pareiškė Jonas Urbonas.

APLANKYKITE IDOMIĄ PARODĄ

Grafikės Nelės Žukauskaitės-Zirnitės grafikos kūrinių paroda, liepos 1 d. atidaryta Detroito apylinkėje, 200 West 5th Ave., Royal Oak, Michigan, esančioje Eve ir Elaine Redmond meno galerijoje, vyks iki rugpjūčio 15 d. Nepraleiskite progos pamatyti idomios parodos. Visi kviečiami.

PALAIDOTA A.A. JOANA ŠVOBIENĖ

A.a. Joana Švobienė, 93 metų amžiaus, gyvenusi Madison Heights, Michigan, amžinybėn išėjo š.m. liepos 8 d. Antradienį, liepos 11 d., po gedulingų Mišių, Šv. Antano parapijos bažnyčioje aukotų kun. Alfonso Babono, buvo palaidota į Holy Sepulchre kapines ir palaidota šalia savo vyro a.a. Jono Švobos.

Velionė buvo gimusi 1901 m. spalio 1 d. Užkapiuose, Aukštaitijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje baigusi mokytojų seminariją dirbo savo profesijoje.

Giliam nuliūdime paliko dukrą Mildą Walter, sūnų Rimgaidą „Švobą“, vaikaitis Rasą Hirshland ir Heidi Walters, seserį Nastutę Jodinskienę Lietuvoje, bei daug kitų giminių ir pažįstamų. Velionė priklausė Lietuvių Bendruomenei, St. Butkaus šaulių kuopai, Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai ir Šv. Antano parapijai. Velionės nekrologą išspausdino abu Detroito dienraščiai „Detroit News“ ir „Free Press“. Viešas atsisveikinimas su velione vyko Bažnyčios laidojimo namuose, kurį pravedė laidojimo direktorė Yolanda M. Zaprackienė. Atsisveikinimo žodį tarė savanoris kūrėjas, teis. Stasys Šimoliūnas. Laidotuves tvarkė laidojimo direktorė Yolanda Zaprackienė.

DALYVAUKIME ŠV. ANTANO PARAPIJOS JUBILIEJUJE

Detroito lietuvių Šv. Antano parapija savo veiklos 75 metų sukaktį iškilmingai švęs š.m. rugpjūčio 13 d.

Tą dieną iškilmingas šv. Mišias Šv. Antano bažnyčioje 10:30 val. r. koncelebruos kardinolas Adam Maida, vysk. Paulius Baltakis, klebonas kun. Alfonsas Babonas ir kiti kunigai.

Mišių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližio.

Po Mišių parapijos patalpose bus iškilmingi pietūs, kurių metu bus paminėtas parapijos 75 metų jubiliejus. Pietuose dalyvaus ir Lietuvos Vyčių 102 kuopa, tą dieną taip pat švenčianti savo veiklos deimantinį jubiliejų. Visuomenė kviečiama Mišiose ir iškilminguose pietuose dalyvauti. Salė talpina 300 asmenų, todėl prašoma iš anksto įsigyti dalyvavimo pietuose bilietus. Dalyvavimo auka — 15 dol. asmeniui. Trečdalis bi-

Detroito ateitininkų Šeimos šventėje jaunučių žodį duoda (iš k.) Audrius Moss, Laura Sirgėdaitė, Aleksa Moss, Gytis Mikulionis, Andrius Mikaila, Tadas Kasputis, Andrius Giedraitis ir Lina Bubbytė.

lietų jau išplatinta. Visi norintieji dalyvauti, prašomi bilietus nedelsiant įsigyti. Bilietai gaunami sekmadieniais Šv. Antano parapijos patalpose ar klebonijoje.

BOSTON, MA

P. VIŠČINIS RĖMĖ JAUNUOSIUS TALENTUS

Petras Viščinis, Bostone suorganizavęs ir 41-nerius metus ištvėringai vadovavęs kultūrinei „Laisvės Varpo“ radijo programai, pasižymėjo ir puikių koncertų ruošimu. Ne vienas, a žymus vokalistas, ē, instrumentalistas, ē, pirmuosius profesionališkumo žingsnius pradėjo P. Viščinio koncertuose.

Keli pavyzdžiai: sol. Onutė Aleksaitė, vos baigusi konservatoriją Varšuvoje ir atvykusi į JAV, koncertavo P. Viščinio ruošiamame koncerte, akompanuojant muz. V. Vasyliūniui. Metropolitan ir Muencheno operų solistė ir kamerinė dainininkė Lilija Šukytė, vos baigusi Maguil universitetą Kanadoje, pirmuosius žingsnius kaip dainininkė žengdama, V. Vasyliūniui akompanuojant, koncertavo P. Viščinio ruošiamame koncerte. Jo koncertuose nemažai dalyvavo pianistas Vytautas Bakšys ir kiti muzikai ir solistai-vokalistai. Jie visi dėkingai prisimena P. Viščinį už jų talentų skatinimą ir koncertų ruošimą. Moterų federacijos Bostono klubas P. Viščiniui ypač dėkoja už lietuvių kultūros muzikinį puoselėjimą ir skatinimą. Linkime ilgiausiu metų ir laimingo gyvenimo grįžus į Lietuvą.

LOS ANGELES, CA

„SVETUR“ AUTORIS IŠKELIAVO AMŽINYBĖN

Oceanside mieste, Kalifornijoje, gegužės 23 d., mirė lietuviams palankus ir daug gero padaręs žinomas advokatas, buvęs JAV laivyno karininkas, Linus Ray Fike. Liko jo žmona Elena Dockaitytė, su kuria išgyveno 23 metus.

Linus R. Fike buvo gimęs 1908.X.10 d. Plainville, Kansas. Teisę baigė New Yorko universitete, darbavosi įvairiose advokatų įstaigose Arizonoje, Puerto Rico, Michigane ir Californijoje. Priklausė advokatų sąjungai (Bar Association). Per žmoną susidraugavo su lietuvišiais ir dažnai jiems padėdavo patarimais. Jo namuose lietuvių buvo visada mielai priimami. Ėmęs domėtis Lietuva ir lietuvių tauta, jos praeitimi, sielosi jos kančiomis po svetima le-

tena. Velionio pirmoji knyga buvo „No Nation Alone“, apie tautų bendravimą, despotizmą ir ypač tautų pavergimo smerkimą, išskirdamas lietuvių tautą kaip

Elena Vasyliūnienė
LMF Bostono klubo
pirmininkė

CLEVELAND, OH

ALGIS RUKŠĖNAS „TĖVYNĖS GARSŲ“ PROGRAMOJE

Liepos 4 d. šventės proga „Tėvynės garsų“ radijo programoje kalbėjo Clevelando „International Services Center“ egzekutyvinius direktorius Algis Rukšėnas. Jo vadovaujamo centro pagrindinis darbas yra padėti politiniams pabėgėliams įsikurti JAV ir padėti imigrantams teisiniais klausimais JAV imigracijos įstaigose.

Algis Rukšėną pažįstame kaip knygos „Day of Shame“ autorį. Knygoje aprašomas lietuvių jūrininko Simo Kudirkos, nušokusio nuo sovietų laivo ant JAV pakrantės sargybos laivo, atidavimas sovietams. Už tą knygą Algis Rukšėnas 1975 metais buvo apdovanotas Ohio valstijos literatūros premija. 1983 metais Algio Rukšėno vaidinimas „Po sėdima pragare“ laimėjo pirmą vietą Septintame Lietuvių Teatro festivalyje, Čikagoje. Algis Rukšėnas turi politinių mokslų bakalaurą ir magistro laipsnius.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

viškai velionį apibūdino kun. Antanas Valiuška, aptarnaujantis San Diego apskrities lietuvius. Su gausiai atsilankiusiais atsisveikinti lietuviams sukalbėjo maldas. Atsisveikinime dalyvavo ir velionio kolegos advokatai bei draugai, kaimynai ir geri pažįstami. Lino R. Fike palaikai išsisi San Luis Rey vienuolyno kapinėse, Oceanside, CA. Daugelis lietuvių, o ypač jo žmona Elena, pasigės velionio. Liūdi jo ir velionio brolis Ray Fike.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

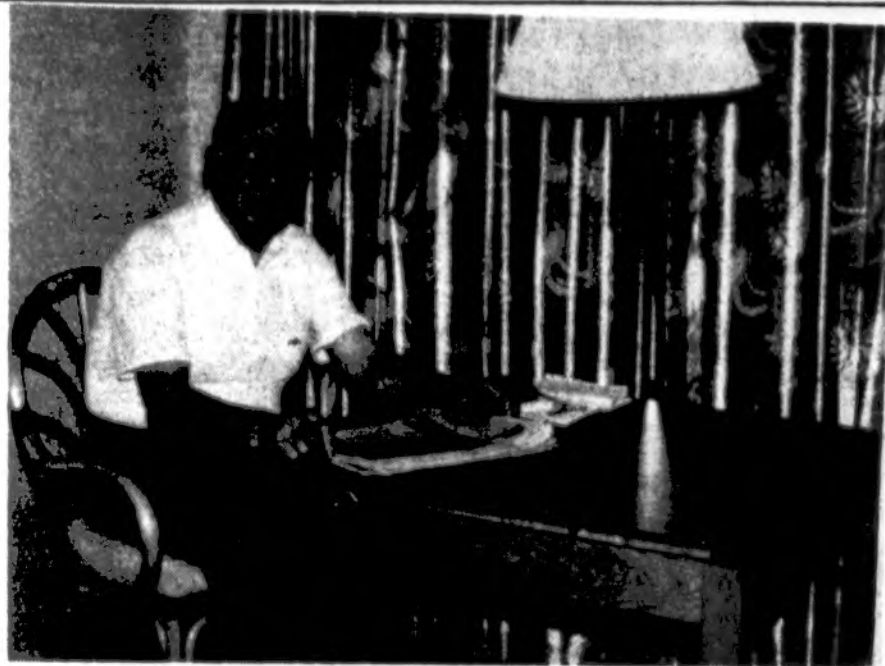
Algis Rukšėnas „Tėvynės garsų“ klausytojams išsamiai paaiškino apie imigracijos įstatymų išsiaiškinimo svarbą mašinai ir organizuotai reikalaujant svetimos pilietybės JAV piliečiams. Jo nuomone, šiuo metu, šio krašto vyriausybėje vis dažniau minint imigracijos ir imigrantų teisių sumažinimus, mūsų organizacijų žygiai Vilniuje vyksta pačiu blogiausiu laiku.

Magistro tezei tema buvo apie Lietuvos rezistenciją prieš sovietus bei nacių, taip pat ir apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Pranas Stankus.

DARBAS – JO GYVENIMO CREDO

Kiekviena tauta turi įžymių žmonių, kurių gyvenimas ir darbai plačiai visuomenei gerai žinomi. Tačiau lietuvių tauta pirmiausia yra stipri ne įžymybėmis, bet tais tyliais ir kukliais eiliniaisiais žmonėmis, kurių kantarybė, sąžiningumas ir darbštumas yra verti aukščiausios pagarbos.

Vienas iš tokių ir buvo Pranas Stankus. Jis gimė 1910 m. gruodžio 18 d. Žaliosios lankos kaime, Salako valsčiuje. Nedidukas, tačiau tvirtai suręstas, nuo mažumės buvo susijęs su Aukštaitijos gamtos grožiu ir sunkiais žemės ūkio darbais. Ankstyva tėvo mirtis, randino mintis ir poelgius, visai nebūdingas ir amžius vaikui. Dar tik šešiolikos sulaukus, teko ir visai subręsti, nes, mirus tėviui, kaip vieninteliui šeimoje esančiam vyriškui reikėjo pilnai perimti 144 akrų ūkio tvarkymą. Nepaisant visų sunkumų, žiemomis Praną išveždavo eiti mokslų lietuviškoje mokykloje.

Lietuvos ūkininkui išgyventi niekada nebuvo lengva. Todėl, besidarbuojant ūkyje, Pranas Stankui teko įsigyti visokiausių gretutinių profesijų: kalvystės, mechanikos, agronomijos, ekonomikos ir kt., kurios vėliau gyvenime labai praverė. Suprasdamas, kad gyvenimo rūpesčius lengviau nešti dviese, Pranas netrukus į namus parsivežė ir šeimninę, iš gretimio kaimo kilusią Anelę Rūkaitę. Po kurio laiko susidarė ir pilnavertė šeima: gimė sūnus Konstantinas, o po to ir dukra Eleonora. Įvairioms to meto ekonominiams krizėms grasinant Lietuvos ūkininkui, ryšį su žeme jau pajutusias jaunuoliui teko išsigalvoti ir kitų užsiėmimų. Jis išmoko valdyti ir remontuoti auto techniką ir netoliese esančiame miestelyje sugebėjo atidaryti restoraną. Išradingumas ir sumanumas, atėjus naujiems laikams, buvo įvertintas „pavojingų“ 1940 m. Tikslai dėl P. Stankaus gero būdo ir sugebėjimo draugiškai sugyventi su žmonėmis, jis buvo laiku perspėtas ir su šeima spėjo palikti ūkį. Taip išvengė deportacijos į Rusiją.

Karo metus praleidęs Lietuvoje, besitarinant antrajam frontui, suprato, kas jo čia laukia, todėl su šeima patraukė į Vokietiją. Pabėgėlių stovykloje lietuviu savamokslinio mechaniko sugebėjimai greitai buvo įvertinti anglų karinės vadovybės. Tačiau po kelių metų, kaip ir kiti lietuviai, Stankus šeima 1950 m. persikėlė į JAV.

1950 m. birželio 6 d. keturiasdešimtmetis Pranas Stankus atėjo pasidaryti Hartfordo lietuvių Endrelumo metalo apdirbimo dirbtuvę „Holland Machine“. Kaip atėjo, taip ir liko. Iki pat savo paskutinės gyvenimo dienos 1995 m. gegužės 12-tosios. Per tuos 45 darbo metus, bedirbant vienoje vietoje, o iš jų – net 38 metus su tomis pačiomis šveicariškomis programuojamomis koordinati-

nėmis metalo apdirbimo staklėmis, buvo pagaminta nesuskaičiuojama daugybė įvairiausių specialios paskirties detalių. Jis pats vienas tas staklės priežiūrėjo, tik pats ir remontavo. Tikriausiai todėl net ir dabar jos dirba taip, kaip naujos. Tačiau pats detalės pagaminimas buvo tik trečdalis darbo. Prieš tai reikėjo išmąstyti ir sudaryti technologiją, sukurti programą detalės pagaminimui. Tai buvo jo sugebėjimas ir menas. Toks darbas visada reikalauja gero išankstinio apgalvojimo, kas jau nuo seno, kaip įprasta, lietuvių galvoje, vykdavo ilgomis tamsos valandomis. O kai stodavo prie staklių, jis užmiršdavo viską. Ir kai būdavo atliktas geras darbas, jis būdavo laimingas.

buvo periodu, kai mėnesių mėnesiais tekdavo dirbti net po 14 val. per parą. Labai dažnai ruošiniai būdavo pateikiami iš brangių medžiagų, o tikslumo reikalavimai – labai dideli. Todėl menkiausias apsišaukimas ar neatidumas grėsdavo dideliais ekonominiais nuostoliais. Tačiau tokie atvejai Pranas Stankui buvo labai reti, kaip retai kas galėdavo jam prilygti darbų atlikimo greičiu ar užduoties atlikimo originalumu. 1994 m. gruodžio 26 d. Connecticut valstijos centrinis laikraštis „The Hartford Courant“, pateikdamas Prano Stankaus neeilinę darbo biografiją ir sugebėjimus, rašė: „Ne kiekvienas gali būti muzikas ar menininkas. Kiekvienas žmogus skirtingas, kaip ir jo talentas. Mano talentas yra prieš šių staklių“. Tuo pačiu, laikraščio nuotraukoje buvo įamžinta jo paprasta, bet didelių darbų atlikusi lietuviška ranka.

Kasdieninis, monotoniškas darbas nepadarė iš Prano Stankaus vienpusiško, supaprastėjusio materialisto. Jis visada nujautė ir įžvelgė tai, kas pažangu, pastovų ir tikrą. Todėl ir svarbiausiu uždaviniu jis matė savo vaikų išmokslinimą. Ir tai buvo įgyvendinta. Kitas

gyvenimo credo jam buvo lietuviška veikla. Pranas Stankus buvo aktyviu nariu beveik visose JAV egzistavusiose lietuviškose organizacijose. Jis visada savo garbės reikalui laikė prisidėti prie įvairiausių renginių, akcijų ar rinkliavų. Jo šeimoje buvo sukaupta ypač daug lietuviškos spaudos: čia buvo prenumeruojami, skaitomi ir saugomi beveik visi lietuviškai spausdinami laikraščiai ir žurnalai, perkamos įvairių sričių mokslinės ir grožinės literatūros knygos. Be jo paramos neliko lietuviški mokslo ir kūrybos kongresai ar kt. renginiai.

Vienu svarbiausių uždavinių per visą gyvenimo JAV laikotarpį jam buvo rūpestis likusia už vandenyno Lietuva ir ten gyvenusioms dviem seserimis bei jų šeimomis. Tai buvo daroma su ypatingu nuostumu, kruopštumu ir meile. Sunkus gyvenimo išbandymas Praną Stankų ištiko 1975 m., kai mirė žmona Anelė. Ir čia jis nepalūžo, išliko ištikimas savo principams bei moralei, savarankiškas ir nepriklausomas. Kai kas siūlė pradėti naudotis užtarnauta pensija ir mėgautis tuo, kas užtarnauta. Tačiau ir toliau jis manė, kad bendravimas su žmonėmis per darbą ir tiksliai pats darbas leidžia išlikti pilnaverti žmogui. Gal dėl to iki pat ilgaamžio gyvenimo pabaigos jo nepalietė jokie senėjimo procesai.

Kaip tikras lietuviškos šeimos patriarchas P. Stankus ėmėsi anūkų auklėjimo. Visą laiką jo galvoje užkoto vietos jaunosios kartos problemoms ir rūpesčiams. Jis visada turėjo logišką gyvenimo įvertinimą ir patarimą. Kai reikėjo, būdavo ir materialinė parama. Taip išaugo 5 anūkai, kurie visi baigė geriausius JAV universitetus ir įsigijo prestižines specialybes, puikiai išmoko lietuvių kalbą ir toliau stengiasi išlaikyti tautos moralines bei tautines tradicijas.

1986 m. pirmą kartą atvykęs į Lietuvą, P. Stankus nuvyko į gimtąją Žaliąją lanką, kur rado tiksliai pliką lauką. Vienintelė, tačiau neįgyvendinta svajonė, jam taip ir liko pavyzdinio ūkio tėviške. atstatymas ir sutvarkymas. Darbas, lydėjęs visą gyvenimą, jam nebuvo našta ar kultas. Darbas P. Stankui visada buvo pirmiausia filosofija ir menas – geriausia žmogaus saviraiškos priemonė. Niekada gyvenime neįėjus didelių mokslų, tačiau mokėjęs 4 kalbas, daug nestudijavęs istorijos ar geografijos, tačiau gerai tai žinojęs, nesimokęs prognozavimo, tačiau daug ką tiksliai numatęs, sutikęs daug įvairiausių tradicijų ir papročių, tačiau niekada nesusižavėjęs tuo kas laikina. Štai tokios eilinio, Lietuvos žemės išauginto, Prano Stankaus ir daugelio tokių kitų paprastų Lietuvos žmonių savybės, tebežavinčios mus dabar ir taip reikalingos būsimoms kartoms.

1. Lietuvos vyriausybės struktūroje įsitvirtinusios ir vis stiprėjančios su sovietinio laikotarpio praeitimi susijusios jėgos yra Lietuvos Seimo daugumos vienvaldystės rezultatas.

2. Lietuvos vyriausybė daro pakankamai rimtas pastangas integruotis į Vakarų ekonomines, politines ir kultūrinės struktūras. Tačiau dabartinė Lietuvos politika Rusijos atžvilgiu, siekianti nepažeisti gerų kaimyninių santykių, jokių būdu neturėtų pažeisti ir savo nepriklausomos valstybės teisių.

3. Esame susirūpinę, kad Lietuvoje pastebimas privatizacijos piktnaudžiavimas, bankrutuojančių žemės ūkio bendrovių bei nepelningų didžiųjų gamyklų įvairiomis formomis rėmimas, neryžtingas energetikos problemų sprendimas, beatodairiškas paskolų iš užsienio ėmimas ar neracionalus jų naudojimas stumia kraštą į ekonominį skurdą ir ilgam laikui užkrauna valstybei paskolų grąžinimo našta.

4. Demokratijos kūrimas, kur valstybės piliečiai žino savo teises ir vykdo pareigas, prasižada apatinės visuomenės grandyje. Tad demokratiškai veikiančios savivaldybės sudaro tikruosius demokratines valstybės pagrindus. Šiais metais įvykė savivaldybių rinkimai parodė, kad tokie pagrindai Lietuvoje jau dedami.

5. Lietuvos ekonominis, o tuo labiau dvasinis atgimimas neįmanomas be pilno tautos dvasios išsivadavimo iš komunistinio palikimo. Čia labai svarbų vaidmenį vaidina mokykla. Todėl vyriausybė turėtų stengtis sudaryti kuo palankiausias sąlygas kurtis privačioms, ypač krikščioniškosios pasaulėžiūros mokykloms.

6. Jaunimo auklėjimo srityje didelę taktą tėvams ir mokykloms gali suteikti jaunimo organizacijos. Konferencijos dalyviai daug vilčių deda į jau Lietuvoje atsikūrusius ateitininkus, skautus, ir kt.

7. Konferencija ragina Lietuvos fronto bičiulius ir visą lietuviškąją visuomenę remti Baltų laisvės lygos pastangomis kongreso atstovo Christopher Cox (R-CA) JAV atstovų rūmams pateiktą rezoliuciją, H. Con. Res. 51, kuria siekiama demilitarizuoti Karaliaučiaus sritį ir pavesti ją tarptautinei kontrolei.

LFB konferencijos nutarimų komisija

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ KONFERENCIJOS IŠVYKUSIOS 1995 GEGUŽĖS 12-13 ČIKAGOJE

A. Dėl tolimesnės veiklos gairių.

1. Lietuvos atkūrus nepriklausomybę, atsirado sąlygos užsienio lietuviams dalyvauti Lietuvos valstybės politiniame gyvenime. Lietuvių fronto bičiulių sąjūdis, daugiau negu 50 metų vykdamas svetur savo prisimintą rezistencinę misiją, ją dabar keičia į politinę veiklą ir ieško būdų tai veiklai tęsti Lietuvoje.

2. 1996 metų Lietuvos Seimo rinkimuose Lietuvių fronto bičiuliai (LFB) ryžtasi remti tvirtų demokratinį principų, krikščioniškos moralės kandidate, nesuseitę su savo politine praeitimi arba jos atsisakiusius. Bendram darbiui Seimo rinkimuose LFB tariasi su idejiškai artimomis Lietuvos partijomis.

Šiai politinei veiklai įgyvendinti LFB Taryba artimiausiu laiku sudaro pastovią 5-7 asmenų komisiją.

4. Į Laisvės fondo veiklą užsienyje pamažu mažinama, didesnę darbų dalį perkeliama į Lietuvą ir atitinkamai didinant į Laisvės fondo Lietuvos filialui visokeriopą paramą.

5. Pastebėjus, kad šiuo metu tokie periodiniai leidiniai kaip „Dienovidis“ ir „Kauno laikas“ ypatingai pasitarnauja skleistai Lietuvoje pilnutinės demokratijos idėjai, LFB Taryba įpareigojama organizuoti reikalingą jiems paramą. „Į laisvę“ žurnalo leidimas tuo tarpu paliekamas į laisvės fondo ir Lietuviškų studijų centro žinioje.

6. Yra būtina supažindinti plačiąją Lietuvos visuomenę su „Į pilnutinę demokratiją“ leidinyje suformuluotais pagrindiniais pilnutinės demokratijos principais ir stengtis juos Lietuvoje įgyvendinti. Didele to uždavinio dalį galėtų pasiimti ir atlikti kultūrinis LFB sektorius per į laisvę fondą.

7. „Nepasaulėžiūrinės politikos“ terminas, prieš daugelį metų suformuluotas prof. Antano Maceinos, niekada neturėjo minties pašalinti iš viešojo gyvenimo asmens pasaulėžiūrą bei ideologiją. Priešingai, jis valstybėje akcentavo laisvės ir kultūrinės autonomijos reikalą. Panašiai, net dar stipriau, vėliau pasisakė ir Katalikų Bažnyčia II-jo Vatikano suvažiavimo nutarimuose, o šiuos principus dabar ryškiai praktikuoja Vokietijos Krikščionys demokratai bei kitų Vakarų pasaulio kraštų demokratinės partijos. Todėl manoma, kad tolimesnis, termino naudojimas yra nebeaktualus.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-
\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, ricšutai (išlukšteni), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiūšime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m. TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

CONDO FOR SALE
9840 S. Pulaski Rd.,
Oak Lawn, IL
1 bdrn, 3rd fl., elevator bldg.
Very nice condition; \$53,000.
Low taxes. Call:
McKey & Poague
312-238-8448 or 708-422-1605

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aluminiaūs ir kt. Turio darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits

Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO-MASINAS, ŠALDYTUVAS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVUS.
H. Deckys
Tyl. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuotaida

FOR RENT

Išnuojamas 3 kamb. butas
71 St. ir Mozart Ave. apyl.
vienam arba dviem pensininkams.
Kreipitis: 7136 S. Mozart Ave.

Prie 66 St. ir Kedzie Ave. išnuojamas 3 kamb. butas. Šiluma ir visi virtuvės įrenginiai. \$350. Tel. 708-425-7160.

Išnuojamas 6 kamb. bt. Virykla, šaldytuvai, kilimai. Ramus pastatas. \$535 mėn. Be gyvuliukų. Kreipitis po 3 val. p.p., tel. 1-708-448-7097.

IEŠKO BUTO

3 asmenų šeima ieško buto Marquette Pk. apylinkėje.
Tel. 312-776-3104

HELP WANTED

Needed experienced people for cleaning. Will train if needed. Must have a car. Page Nad, 708-504-7172.

Banking TELLER
(Full time and Part-time positions)
Applicants must possess good communication skills and enjoy working with customers. Previous banking and computer experience is a plus. Salary commensurate with experience, plus competitive benefits. Qualified applicants apply at:
Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

13-TOJI BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ MUGĖ
Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį,
1995 m. liepos 21, 22 ir 23 d.
4300 South Western
Atvykite pasilinksinti su mumis!
MUZIKA • LIETUVIŠKAS MAISTAS • RANKDARBIAI • MENIŠKI IŠDIRBINIAI ŽAIDIMAI IR ĮVAIRUS UŽSIĖMIMAI VAIKAMS
Informacija:
312-847-0664 arba 312-778-5237

Kun. Leonas Jakimavičius (kairėje) su padėjuju krauna „Pagalba Lietuvai“ dovanas iš Šv. Jokūbo ligoninės Vilniuje; jos bus vežamos į Alytų.

ATĖJO IR IŠĖJO

REMIGIJUS MISIŪNAS

Renkant medžiagą apie vieną ar kitą išėjų knygų leidyboje dalyvavusių asmenų, neretai kankina jausmas, jog jis kaip lyg iš niekur atsirado, taip be pėdsako ir prapuo. Vienas tokių — A. Giedraitis. Turimi duomenys apie jo pokario metais Vakarų Vokietijoje įsteigtą leidyklą labai fragmentiški, tačiau tenka džiaugtis tuo, ką turi ir mėginti lipdyti iš jų vaizdą.

A. Giedraitis, pagal išsilavinimą ekonomistas, siek tiek pažinęs leidybinį darbą — nepriklausomoje Lietuvoje jis vienu metu dirbo Spaudos fondo foto skyriaus vedėju. Matyt, ta patirtis ir padėjo jam jau 1945 m. savo ir leidyklos „Giedra“ vardu Wiesbadeno DP stovykloje išleisti kelias knygas. Panašu, kad pirmiausia dienos šviesa rugsėjį išvydo eilių ir apsakymų rinkinys vaikams „Lietuvos balsai“. Tą patį mėnesį pasirodė L. Zitkevičiaus eilių rinkinys vaikams „Nemunėlio šnekos“, lapkritį — P. Razmino „Lietuvių kalbos sintaksės“ konспекtas, o gruodį — iliustruotas eilių ir apsakymų rinkinys vaikams „Dekite žvakutes“.

Taip šauniai pradėjusi leidykla lyg pavargo ir kelis mėnesius „išsėjosi“ (matyt, tuo metu A. Giedraitis daugiau dėmesio skyrė kitiems reikalams, bet apie tai vėliau). Tik 1946 m. rugsėjį pasirodė pataisytas P. Razmino „Lietuvių kalbos sintaksės“ variantas. Vėliau buvo perleista A. Vaitiekaičio „Trumpa bažnyčios istorija“, o mažiesiems skaitytėjams didele dovana tapo A. ir J. Mekų „Trys broliai ir kitos pasakos“.

Išbėgęsiu leidyklos darbui veik nesutrukdė dalies Wiesbadeno gyventojų (tarp jų — ir A. Giedraičio) iškėlimas į Kassel-Mattenbergo stovyklą 1946 m. lapkritį. Iki 1947 m. dar buvo išleista dviejų dalių P. Pauliukonio „Naujųjų amžių istorija“. Autorius, mokytojaudamas gimnazijoje, juto tokio vadovėlio būtinumą ir, gimnazijų direktorių ir mokytojų atstovų suvažiavime patyręs, jog niekas panašaus nerašo, bei LTB Švietimo valdybos pirmininko pa-

akintas, ėmėsi darbo. Beje, vadovėlio padalinimas į dvi dalis — dirbtinis. Tai padarė leidėjas, siekdamas, kad vadovėlis greičiau pasiektų mokinius. Esant reikalui, abi dalis buvo galima ir išleisti kartu, nes puslapių numeracija buvo išsistinė.

Dar dviejų 1946 m. „Giedros“ leidinių — J. Miškinio vadovėlio „Zoologija“ ir Šv. Sosto delegatūros lietuviams Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje parengto „Medžiaga tremtinių pastoraacijai“ — pasirodymo vieta nežinoma.

Kaip matome, 1946-ieji buvo derlingi „Giedrai“ — išleistas šešios knygos. Tokie pat sėkmingi buvo ir 1947-ieji. Buvo išleista dar viena brolių Mekų knyga — „Iš pasakų krašto“. Vienas iš brolių — Jonas — pridėjo ranką prie kitos „Giedros“ knygos pasirodymo — kartu su A. Landsbergiu išvertė M. Rostand pjesę „Žmogus, kurį užmušiau“.

Dienos šviesa išvydo ir antrą P. Pauliukonio vadovėlių — „Vidurinių amžių istorija“. Jis buvo parengtas pagal LTB Švietimo valdybos gimnazijos penktos-šeštos klasės programą, bet, reikalui esant, juo buvo galima naudotis ir trečioje, praleidus žvaigždute pažymėtus straipsnius.

Taip pat mokykloms buvo skirta antroji, pataisyta P. Šležo ir I. Malinausko, „Lietuvos istorijos“ laida bei antras P. Kirvelaičio vadovėlio „Dievas kūrejas ir išganytojas“ leidimas.

Bene didžiausia 1947 m. „Giedros“ leidybinio darbo paslaptis — ar buvo išleistas L. Zitkevičiaus eilių rinkinys vaikams „Saulutė debesėliuose“? To meto periodikoje yra pranešimų apie jo pasirodymą, tačiau daugiau konkrečių įrodymų nepavyko rasti. Gal jis tik buvo parengtas pasirodymui. Bet, kaip ten bebūtų, penkios 1947 m. išleistų knygų — geras pasiekimas. Ypač atmenant, jog 1948 m. te pasirodė dvi „Giedros“ knygos: P. Razmino apysaka „Girių ereliai“ ir J. Meko „Semeniškių idilės“. 1949 m. pradžioje buvo išleista K. Stanislavskio knyga

„Aktorius saviruša“, paskutinė leidyklos knyga.

Knygų leidyba nebuvo vienintelė A. Gieraičio veiklos sritis. Jis buvo įsteigęs kooperatyvą, kuris prekiaavo „Giedros“ ir kitų leidėjų bei rusiškoms knygoms, spausdino ir pardavinėjo LDK Mindaugo ir Gedimino paveikslus, įvairią rašomąją medžiagą su tautine ornamentika. Be to, pardavinėjo bronzinius Vyčius, rašomasias mašines su lietuviškais raidėmis bei žaislus.

Trečioji A. Gieraičio veiklos sritis — periodikos leidyba. Jau 1945 m. vasarą Wiesbadene buvo pradėtas leisti kasdieninis žinių biuletenis, kuris, vėliau buvo perkeltas į Kasselį, ėjo iki 1949 m. balandžio 11 d. Per tą laiką jis ne kartą keitė pavadinimą: Wiesbadene ėjo kaip „Naujienos“, „Žinios“ ir „Wiesbadeno lietuvių balsas“, o Kasselyje — „Šiandien“, „Giedros biuletenis“ ir, pagaliau, „Giedra“. Visą laiką jį redagavo J. Gobis. Atrodo, kad biuletenio kelias nebuvo rožėmis klotas. Mat ideologiniu atžvilgiu „Giedra“ priklausė katalikiškajai kryptčiai, o toks ryškus užsilaikymas ne visiems patiko.

Nuo 1947 m. sausio iki 1948 m. vasaros „Giedra“ išspausdino 5 Heseno rajono ateitininkų organo „Ateities spinduliai“ numerius.

Pasilptingi lieka „Giedros“ ryšiai su brolių Mekų, A. Landsbergio ir J. Lėto leistu žurnalu „Žvilgsniai“. Kol kas teaišku, kad „Giedra“ ir „Žvilgsniai“ kartu išleido K. Stanislavskio „Aktorius saviruša“ bei J. Meko „Semeniškių idilės“.

Kaip matome, A. Giedraičio knygų leidyba tebuvo viena iš jo veiklos sričių. Sunkti pasakyti, kam jis atidavė pirmenybę — knygų, periodikos leidybai ar rašomosios medžiagos bei kitų daiktų prekybai. O gal tai buvo vienas kita papildantys dalykai, kuriuos A. Giedraičio leido suderinti jo ekonomiškos išsilavinimas ir knygų leidybos patirtis? Pavyzdžiui, iš prekybos gautas pelnas eidavo leidybai? Tačiau vargu, ar to reikėjo, nes, panašu, kad pastaroji A. Giedraičiui nebuvo nuostolinga. Juo labiau, kad jis pasitraukė iš knygų leidybos 1949 m. pradžioje, kada jos sąlygos sparčiai blogėjo.

Finansinei „Giedros“ veiklos pusei didelę reikšmę turėjo ir tai, kad veik visos jos knygos (išskyrus dvi) buvo išspausdintos rotatoriumi. Tokia leidyba atsiedavo pigiau. Be to, „Giedros“ knygos pasirodydavo nedideliais tiražais — 100, 200, 400 egzempliorių. Matyt, daugiausia jos buvo skiriamos vienos stovyklos gyventojams ir būdavo nesunkiai išplatintos (Wiesbadene 1946 m. gyveno 1,839 lietuviai, o Kasselyje 1947 m. — apie 2,200). Gal tik vadovėliai dar pasklisdavo gretimų stovyklų gimnazijose.

Norintys knygas galėdavo įsigyti „Giedros“ patalpose (kur tarp popierių, popierėlių, dėžių ir dėželių, knygų ir suglamžytų lapų, vieno amžininko žodžiais, buvo spausdinami leidiniai) ir iš jos laikraštį išnešiojančių berniukų.

Tai, kad leidyklos knygos vargu ar buvo nuostolingos, rodo ir jų tematika. Didžiąją dalį sudaro tuo metu labai trūkstami vadovėliai. Jų buvo išleista dešimt. Vaikams, kuriems išėjuose visada neužtekdavo lektūros, skirti septyni „Giedros“ leidiniai. Tačiau A. Gieraičio negalime pavadinti tik pelno besivaikantiu komersantu. Jau nebeapalankiais leidybai 1948 m. jis už savo lėšas išleido kažin ar didelį komercinį pasiekimą turėjusią K. Stanislavskio knygą „Aktorius saviruša“.

Viso 1945–1949 m. pasirodė 21 neperiodinis „Giedros“ leidinys. Daug jų prapuoė laiko sukuriuose. Tačiau, kaip bežiūrėsi, A. Gieraičio knygos nel-

MIRĖ ŽURNALISTAS ALFONSAS GIEDRAITIS

Alfonsas Giedraitis daug metų gyveno Californijoje, paskutiniaisiais metais Santa Monica. Prieš tai turėjo nedidelę sodybą Topanga, Californijoje, nuošaliau nuo kelio. Ten buvo įtašęs katėms karalystę: jų gyvenamam name katės kur tik tai pažvelgsi: tupi ant kėdžių, snaudžia palangėse, ant lovų, karstosi laiptais, miauksi, vaikštinėja. Kitos, išsikrausė per jų garbei padarytą skylę namo sienoje — drybsio kiemelyje, paukščių ar pelių, vabalų tyko žolėse, pakrūmėse. Ne visų kačių vardus žinojo, kur gi visų žinoši — jų nelauktai prisidėdavo, paklydusios ar savanoriškai atėjusios, tapdavo lygiai maitinamom inamėm. Alfonsas sakydavo: „Kas nemylti kačių, tas netikęs žmogus“. Jei kas pasakydavo, kad kažin ar tikrai taip, jis tuoj paklausdavo: „O ką geru, tamstele, esi pasauliui padaręs?“ Jei kas paklausdavo: „O kaip šunų mylėtojai, ar jie geri, ar ne visai geri pasauliui tvariniai?“ Atsakydavo: „Šunų mylėtojai irgi geri; blogi, tikrai blogi, yra žmonės, kurie nemylti nei kačių, nei šunų“.

Alfonsas Gieraitis gimė Amerikoje 1913 m. vasario mėn. 3 d. Kur gimė — neaišku: *Lietuvių enciklopedija* VII 219 nurodo vieną vietovę, o Vilniuje 1987 m. išleistame *Lietuvių rašytojų sąvade* išrašyta kitokia vietovė, kita jo poezijos leidinio „Sielos nuorašas“ data.

Nors gimęs Amerikoje, bet negalėjo amerikiečiams dovanoti už Lietuvos atidavimą Sovietų Rusijai. Kurį laiką Los Angeles turėjo alaus barą. Už sienelės kambaryje, lovoje, turėjo paslė-

ko tik sausus eilutes išėjuose bibliografijoje. Jis išleido pirmąsias brolių A. ir J. Mekų knygas, vieningai 1945–1952 m. išėjuose verstingai Vakarų Europos autorius pjesę (M. Rostand „Žmogus, kurį užmušiau“) ir vienintelį teatrplėgijos veikalą (K. Stanislavskio „Aktorius saviruša“).

Išleido ir — išėjo. Kaip ir atėjo — lyg be pėdsako. Paskutinis žinomas „Giedros“ veiklos epizodas — 1949 m. A. Giedraičiui emigravus į JAV „Giedra“ buvo likviduota. A. Giedraitis mirė Los Angeles 1982 m. birželio 4 dieną.

Algirdas Gustaitis

Romo Kalantos susideginimo vietoje Kaune 1995 m. gegužės 14 d. paminklinė lenta, papuošta gėlėmis.

Nuotr. Prano Abelkio

A.†A. PRANUI STANELIUI

iškeliavus į Amžinąją Tėvynę, žmonai STASEI, dukrai VIDAI, sūnui RIMANTUI ir visiems giminėms reiškiamame nuoširdžiai užuojautą.

Zuzana ir Petras Pupiai
Aldona ir Juozas Brizgiai
Marija ir Kazimieras Ambrozaičiai

A.†A. ANNA JUNKERIENĖ

Gyveno Melrose Park, IL.
Mirė 1995 m. liepos 11 d., 9:15 val. vakaro, sulaukusi 83 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 m.
Nuliūdę liko: sūnūs — Edmund Junkeris, marti Sandy, Ray Yunker, duklė Judita Mauersberger; anūakai: Audrey su vyru Brad Drake, Raymond su žmona Peggy Yunker, Diana su vyru Art Wipperfurth, Dawn Peterson, Steven Yunker, Michael Yunker, Lisa ir Mark Mauersberger; proanūakai: Michael, Cory ir Tyler. Lietuvoje brolis Jonas Kundavičius. Velionė buvo žmona a. a. Walterio.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai ir yra buvusi šios draugijos Melrose Parko skyriaus pirmininkė.
Velionė pašarvota liepos 13 d., ketvirtadienį nuo 3 iki 9 v. v. Bormann Funeral Home laidojimo namuose, 1600 Chicago Ave., Melrose Park.

Laidotuvės įvyks liepos 14 d., penktadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Sacred Heart parapijos bažnyčia, 15 Ave. ir Iowa, Melrose Park, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulijos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Queen of Heaven kapinėse, Hillside, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs, duklė, anūakai, proanūakai, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Bormann Funeral Home. Tel. 708-344-0714.

PADĖKA

Gerieji,

kaimynai, giminės, draugai, kolegos, pažįstami — jautrieji lietuviai, tegu jums Dievas atlygina...

Į daugelį jūsų, pareiškusių užuojautą gražiausiom ir prasmingiausiom formom, negalim asmeniškai atsilipti, tai leiskite bendrais žodžiais visiems paaiškinti ir padėkoti už įvairiopa nuoširdžią užuojautą ir meilę didžio mūsų liūdesio metu.

Sūnus Edmundas Arimantas, 44 m., staigiai mirė 1995 m. birželio 18 d. 5 val. p. p. Meksikos pajūry, po laimingo stovyklavimo su vaikais Tėvo dienos pamišėn, traukiant laivą į krantą, susidūrus su klasingais didelės įtampos elektros laidais. Su Arimantu žuvo ir kitas jaunas tėvas, taip pat mylėjęs savo dukreles, draugavusias su mūsų anūkais. Niekieno kaltė, niekas nebuvo nerūpestingas ar neat-sargus. Tik tai įvyko nelaimė, tiktai — Dievo Valia, kad ir kaip skaudu su ja sutikti.

Į Amžinybę jis palydėtas Tucson, Arizonoje, kur Arimantas dėstė universitete ir sėkmingai vadovavo mokslinių tyrimų laboratorijai.

Liko žmona Nancy, dukrelės: 14 metų Alytė ir 11 metų Audrutė. Pasilikom ir mes — didelio skausmo prisilėgti tėvai, seserys Rasa ir Vija, ir žmona, daug giminių čia ir Lietuvoje.

Dekojame Los Angeles Šv. Kazimiero parapijai, Lietuvių radijo, Jūrų skautams ir daugeliui mūsų brangių gerųjų žmonių, guodusių šioje didžiausioje netekty.

Prašome prisiminti Arimantą maldose ir mintyse.

Alė ir Edmundas Arbai ir šeima

A.†A.

Prof. dr. ARIMANTUI ARBUI

tragiškai žuvus, giliam skausme likusiai šeimai — tėvams, mūsų labai brangiems bičiuliams, ALEI ir EDMUNDUI, sesutėms — VIJOLEI ir RASAI su šeimomis, reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą ir dalijamės Jūsų didžiąja netektimi.

Irena Alantienė
Algis su Laura ir Ginas
Juratė Pečiūrienė, Austė ir
Gintė su šeimomis

A.†A.

JADVYGAI KARALIENEI

tragiškai žuvus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamame jos vyrui JURGIUI, sūnams MEDARDUI su šeima ir RYČIUI ir kartu liūdimė.

Kriško dukra Rita, Marta, Albinas
ir Viktoras su šeima Radžiūnai

Tragiškai žuvus mylimam sūnui

A.†A.

Prof. Dr. ARIMANTUI ARBUI

nuoširdžiai užjaučiame tėvus ALĖ RŪTĄ ir EDMUNDĄ ARBUS.

Rūta ir Feliksas Daukai
Leonas Daukas

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ GLOBOS KOMITETAS DĖKOJA

Nijolei ir Leonui Maskaliūnams, kurie, švęsdami 40 metų vedybinę sukaktį ir kviesdami svečius į savo šventę š. m. birželio 10 d., taip rašė:

„Nesirūpinkite dovanomis! Jūsų dalyvavimas mūsų šventėje mums bus mieliausia dovana. Tačiau, jeigu norėtumėte šia proga paaukoti Lietuvos našlaičių globai — Lithuanian Orphan Care — būtumėme dėkingi“.

Ta proga Lietuvos našlaičiams aukoję šie asmenys: Jovana Valaitis, John Kubilius, Edmundas Vasiliauskas, Stasys ir Elena Barai, Albertas ir Regina Vaitaičiai, Jolanta Mikūnas, Laima ir Algirdas Stepaičiai, Audronė ir Gražutis Matučiai, Rima Sell, Birutė Matutis, Albertas ir Irena Kereliai, Irena Kairytė, Edmundas Korzonas, P. ir A. Meiliai, Irena ir Ludwig Kirka, Regina Usvaitas, Irena ir Petras Kazlauskai, Algimantas Urbutis, Jonas ir Joana Krutuliai, Ignas ir Elvyra Juzėnai, Giedrė Žumbakienė, Stasys Jokubauskas, Aldona ir Ramojus Vaičiai, Dalia ir Kęstutis Ječiai, Alma ir Valdas Adamkai, Regina ir Balys Sriubai, Regina Andrijauskienė, Vytenis ir Sofija Statkai, Rita ir Romas Fabijonai, dr. Albina Prunskienė, Dana ir Aleksas Vitkai, A. ir J. Bakaičiai, P. J. Rulis, Birutė Zalatorienė, Stasys ir Ona Ruibiai, Stasys ir Marija Erlingiai, V. ir A. Domanskiai, Antanas ir Vanda Brazdžiūnai, A. ir R. Milašiai, Regina ir Algirdas Dapka, Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, R. ir B. Butkūnai, V. Gudienė, R. ir R. Penčylai, L. ir B. Vanagai, K. ir J. Zalagėnai, Birutė Augaitienė, Danutė ir Anatolius Milūnai, Viktoras ir Jolyta Sudiškiai, Jonas ir Regina Variakojai, Kazys ir Juzė Laukaičiai, Ginutis Matutis, Henrikas ir Lidija Volkovickai, R. ir B. Viskantai, Julius ir Zita Širkai, XY, XY. Viso Lietuvos našlaičiams šios gražios šventės metu buvo suaukota \$3610.

„Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, kurio narė yra Nijolė, sveikina Nijolę ir Leoną Maskaliūnus šios gražios ir reikšmingos šventės proga ir Lietuvos našlaičių vardu dėkoja jiems bei visiems aukotojams už tokią didelę paramą — pagalbą labiausiai nusiskriaustam ir vargstančiam Lietuvos žmogui — vaikui — našlaičiui.

„Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nuo š.m. liepos 9 d. pasikeitė pašto – laiškų siuntimo – kainos į užsienį (vietinio pašto – laiškų siuntimas pabrango jau anksčiau). Dabar laiška i Kanadą pirma klase už pusę uncijos yra 46 centai, už unciją – 52 centai; atvirlaiškis (Post Card) – 40 c.; i Meksiką – pusės uncijos laiška – 40 centų, už unciją – 46 centai, atvirlaiškis – 35 centai; i visas kitas užsienio valstybes, taigi ir i Lietuvą – pusės uncijos sunkumo laiško persiuntimas – 60 centų, vienos uncijos – 1 dol., atvirlaiškio – 50 centų aérogramos – 50 centų.

Genialioji lietuvių pianistė **Mūza Rubackytė** koncertuos šį sekmadienį, liepos 16 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Koncertą rengia „Margutis“. Visa lietuviškoji visuomenė raginama nepraleisti progos ir atvykti į koncertą, nes tai vienintelis JAV lietuviams Rubackytės koncertas. Salė vėsinama, automobiliai saugomi.

Trylikmetis metinis Brighton Parko apylinkės vasaros festivalis ruošiamas nuo penktadienio, liepos 21 d., iki sekmadienio, liepos 23 d., Western Blvd., pievelėse tarp 43 ir 47 gatvės. Paprastai šventėse būna karuselės, užkandžiai, muzika, pramogos jauniems ir vyresniems. Kasmet i festivalį įsijungia ir Brighton Parko LB apylinkė su savo valgių palapine, muzika ir programa. Šiemet grosi Ricardo Soko orkestras; pasirodys su savo orkestru Algimantas Barniškis; bus parodavimais lietuviški patiekalai ir gėrimai. Penktadienį festivalio valandos yra tarp 5 ir 10 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį nuo 11 val. r., iki 10 val. vakare. Visuomenė kviečiama atsilankyti festivalyje ir sustoti prie lietuvių palapinės.

Milda Petrėnaitė, Vinco Krėvės Prospektas 6-43, Kaunas 3036, tel. 011-370-7-79-06-98, ieško savo dėdžiū Kazimiero Petrėno ir Juozo Petrėno. Jie kilę iš Utenos apskritys. Jeigu jie patys ar kas apie juos žinot, malonėkite pranešti.

Dr. Mirga Girnauviene, kelių jaunimui knygų autorė (kairėje) š.m. birželio 1 d. susitiko su LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučiene ir aptarė švietimo bei literatūros jaunimui reikalus.

Nuotr. Ramunės Kubilūtės

x Bronius ir Petrė Andriukaičiai, Chicago, jau antri metai remia našlaitę Kristiną. Pratešdami antriems metams parumą atsiuntė \$150. Dėkojame „Lietuvos našlaičių Globos“ komitetui. (sk)

x Klemensas Matkevičius iš Chicago, atsiuntė savo remiamam našlaičiui \$150 – pratęsimą globos kitiems metams. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x TRANSPAK praneša, kad siuntinių i Lietuvą kainos pakeliamos 10 centų už svarą. Paimant siuntinius Detrote, kaina už svarą pakeliamą 20 centų. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės i **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – tel. (312) 847-7747**. (sk)

„KOLDŪNŲ“ KRIKŠTAS

Atrodo, kad gyvenimas yra nesibaigianti pamoka. Kai „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, sužinojo apie sėkmingai išskirtą „Siamo dvynukų“, Vilijos ir Vitalijos Tamulevičiūčių, naują galvos kaušo rekonstrukcijos operaciją ir su ja susijusiomis išlaidomis, ėmėsi iniciatyvos suruošti pietus, skiriant pajamas Vilijos ir Vitalijos operacijai. Skubiai buvo susiskambinta su keliomis kitomis, Čikagos apylinkėje veikiančiomis, organizacijomis, besirūpinančiomis Lietuvos vaikais, ir gautas jų pritarimas. Tokiu būdu „Saulutės“ iniciatyvą parėmė „Vaikų viltis“ (iš Lietuvos atvežinti gydytis i JAV vaikus su ortopedinėmis negaliomis), „Mercy Lift“ (pastoviai siunčiantis medikamentus i Lietuvą), Lietuvių katalikų labdarų sąjunga (anksčiau rinkusi aukas pirmosioms Vilijos ir Vitalijos kiaušio operacijoms Texas) ir „Lietuvos našlaičių globos komitetas“.

Tikslo ypatingumą ir svarbą pajutę, i talką jungėsi ir Pasaulio lietuvių centras, ne tik nemokamai leidęs naudoti staltieses, bet sutikęs palikti stalus, kaip būna sustatyti trečiadieniam Bingo lošimui, ir nuomos už salę. Padėka „Draugui“ už nemokamus skelbimus.

Buvo nutarta iš PLC pagalbinio moterų vieneto pirkti sušaldytus „koldūnus“. Jūratė ir Jonas Tamulaičiai neatsisakė paruošti salotas, o Viktoras Kučas kreipėsi i savo kolegas skautus Vyčius išdalinti patiekalus svečiams. Taip: Viktoras Kizlaitis, Algimantas Milašius, Romas Fabijonas, Donatas Tijiūnėlis ir Viktoras Kučas, pasiūšę baltomis prijuostėmis ir viršų kepurėmis, pasitiko svečius.

„Saulutės“ narės buvo be galo dėkingos Bronėi Nainienei, Birutei Navickienei, Zitai Dapkienėi ir Reginei Kučienei už talką virtuvėje. Buvo išvirta ir suvalgyta arti 5,000 „koldūnų“! Kaip įvertinome tas, kurios dažniau imasi šiuo būdu surinkti pinigų labdarai! Dėkojame Racine kepyklai, paaugusiais pyragėlių prie kavutės. Tikimės, kad po 11 val. Mišių susirinkusi publika suprato pietų tikslą. Rengėjai stengėsi taupyti, kad iš 10 dol. aukos ne viskas išeitų padengti rengimo išlaidoms, kad liktų pinigų Vilijai ir Vitalijai. Visuomet stebina žmonių gerumas ir nuosirdumas, nes liepos 9 dienos pietūs padovanojo 4,005 dol. mergyčių operacijos išlaidoms sumažinti!

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja visiems už dosnumą, kantrybę ir šypsena, tiems, kurie suvažiojo iš arti ir toli, o ypač tiems, kurie buvo tik

Sol. Stasė Pautienienė, Lucerne Valley, CA, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Kiekviena pagalba iš laikraščio draugu yra brangi, labai įvertinama ir tikrai reikalinga. Nuoširdžiai dėkojame už parodytą dosnumą.

Penkiolikštasis „Čikagos skanumynų“ (Taste of Chicago) renginys, vykęs Grant Parke 11 dienų ir užsibaigęs su liepos 4-tąja, buvo labai sėkmingas. Apskaičiuojama, kad ji aplankė apie 3 mil. žmonių ir „ragavo“ maisto iš 67 restoranų, atstovaujančių 23 etninėm grupėm. Apyvarta buvusi maždaug 11 mil. dolerių. Iki šiol sėkmingiausiai laikytame 1989 m. renginyje apyvarta buvo 9.8 mil. dolerių. (sk)

x Parduodamieji bilietus kelionėms i Lietuvą ir i visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773**. (sk)

tą naktį grįžę iš Lietuvos ir iš Australijos, ir vis viena atvyko moraliniai ir finansiniai paremti vienintele Lietuvos sėkmingai išskirtas „Siamo dvynukes“.

Indrė Tijiūnėlienė

PASKAITA APIE RADIACIJĄ

Trečiadienio popietėje, liepos 5 d., Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, buvo pateikta idomi paskaita. Pirmiausia programą vadovė Elena Sirutienė, trumpai pasveikinusi susirinkusius, pristatė tos dienos prelegentą dr. Edmundą Ringū. Jisai, pradėjęs studijas dar Lietuvoje, Vokietijoje baigė medicinos mokslus. Pakviestas kalbėti, pasirinko temą apie radiaciją medicinoje ir Ignalinos atominę jėgainę.

Atomo tyrinėjimo pradžia siekia 18 šimtmetį, kai buvo atrastas naujas elementas – uranijus, gavęs savo pavadinimą nuo tuo metu atrastos Uranijaus planetos. O jau 19-ame šimtmečiu buvo atrastas ir kitas naujas elementas – radiumas. Buvo pradėti tyrinėti ir rentgeno spinduliai, kuriuos greitai pritaikė medicinos srityje. 20-ajai amžiui galime pavadinti atominiu amžiumi, nes buvo surasta, kad viskas susideda iš atomų, kurių vidury yra branduolys ir aplink jį skruaidančios dalelytės. Pirmieji atomus skaldyti pradėjo vokiečių mokslininkai ir jau ruošėsi pasigaminti atominės bombos, bet juos pralenkė amerikiečiai. Čikagos universiteto mokslininkams pavyko bandymai ir jie pirmieji pagamino atominę bombą, kuri buvo panaudota prieš Japoniją. Tai nulėmė karo pergalę. Žemės gelmėse ir patoje sauleje vyksta atominės reakcijos, pagamindamos labai aukštą temperatūrą. Pvz., vienas gramas uranijaus pagamina tiek energijos, kiek 1,500 tonų anglies. Po to ir Sovietų Sąjungai ėmė ieškoti uranijaus, suvariusi i gulagus milijonus žmonių. Vėliau ši atominė energija imta pritaikyti elektros gamybai.

Cernobylio sprogimas parodė pasauliui, koks pavojus atsiranda dėl neatsargumo. Miltijonai uranijaus dalelių pakilo i atmosferą ir įvyko pavojinga radiacija, kuri pasiekė ne tik Ukrainos tolimas teritorijas, bet Baltijos valstybes, net Lenkiją bei Švediją. Tūkstančiai žmonių mirė po šios nelaimės, o kiti tūkstančiai, apsinuodiję radiacija, irgi laukia mirties.

I šių atominių elektrinių stočių atsiranda pavojus dėl atominių atliekų, kurios yra labai pavojingos žmogui ir visai gyvyjai gamtai.

Dabar jau keli mažesni kraštai irgi gali pasigaminti atominių bombų, pvz., Pakistanas, Iranas ir kt. Atominės dulkės yra labai pavojingos. Ypač vaikų organizme liaukos suima radiaciją, kuri sukelia vėžio ligą. Vietoj atomų skaldymo mokslininkai tiria jų susijungimą, kas pagamina dar didesnę energiją, be to, yra mažiau pavojinga.

Daug atominių bombų yra pasigaminę rusai, gal apie 60,000. Atominės atliekos užnuodijo Sibiro upes ir ežerus, kurių žuvis pavojinga valgyti. Jeigu visas bombas kas susprogdintų, tai žemėje žūtų bet kokia gyvybė.

Po paskaitos dar buvo keletas klausimų, i kuriuos prelegentas išsamiai atsakė.

Pasitiprinus pietumis, dar buvo parodyta Jautokaičių pateikta vaizduojanti apie Lietuvos Kryžių kalną ir kitas religines vietas. Programą vadovė E. Sirutienė pranešė, kad kitą trečiadienį kalbės seselė apie Šv. Kryžiaus ligoninę ir bus rodoma vaizduojanti. Kvieta visus dalyvauti.

Apol. P. Bagdonas

I „Pagalbą Lietuvai“ konferencijos, vykusios Čikagoje gegužės 13-14 d. Diskusiniam būreliui „parama seneliams“, vadovauja ses. Margarita Bareikaitė (III iš kairės).

Nuotr. G. Valentukonio

IŠ ARTI IR TOLI

NEMAŽĄ SUSIRŪPINIMĄ KELIANTIS REIKALAS

Brooklyne išeinančiame savaitraštyje „Darbininkas“, birželio 23, Nr. 25, išspausdinta informacinė žinutė apie įvykusį pranciškonų vadovybės posėdį, pasirašytą – ff (Franciscan Fathers? – P.P.), kuri New Yorko lietuvių visuomenei kelia didelį nerimą ir susirūpinimą. Ten rašoma: „...Posėdžiuose buvo svarstomas ir Brooklyno vienuolyno išlikimo klausimas. Buvo patvirtinta anksčiau vadovybės turėta nuomonė, kad pranciškonai dėl vienuolių stokos negalės ilgai išlikti Brooklyne. Nei vienuolyno uždarymui, nei Brooklyno vienuolyno nuosavybės pardavimui laikas nenustatytas“. Nerimas bei susirūpinimas dar didesnis tampa, kai Kultūros Židinį ir kitus vienuolinių pastatus pradėjo lankyti pirkimo ir pardavimo įstaigų agentai.

Visa tai girdint ir matant, neužjučiomis kyla klausimas: koks likimas ištiks, pranciškonų leidžiamą „Darbininką“ ir kaip reikėtų gyventi be jo, kaip būtų ir kur tektų prisiglausti, netekus Kultūros

Židinio? „Židinio žinios“ Nr. 7, KZ (Kultūros Židinio) pirmininkas Algirdas Mačiulaitis rašo: „Nėra abejonės, kad tėvams pranciškonams pasitraukus, KZ-io padėtis nors ir ne katastrofiškai, bet žymiai pasunkėtų“. Toliau ten pat jis ragina stipriau remti tėvus pranciškonus ir „Darbininką“. KZ šiuo laiku esąs ne tik gyvas, bet ir sveikas. Jis džiaugiasi, kad Židinio kavinė ne tik atnešanti gražaus pelno, bet suartinanti lietuvius i vieną KZ-nio šeimą, o cemento ir plytų pastatas tapmas savais namais. Ateities perspektyvos dar daugiau pagerėjančios KZ-nyje matant, neseniai atvykusių iš Lietuvos „Versmės“ (naujai įsikūrusi LB apylinkė) jaunus veidus.

Nepaisant A. Mačiulaičio padaršinių, rūpestėliai lengvai neišsisklaidys. New Yorko lietuvių visuomenei teks stipriau suremti pečius, kad tai, kas savaime aišku, kada nors turės įvykti, tą „kada nors“ galėtų nustumti i galimai tolimesnę ateitį.

P. Palys

VESTUVĖS JAPONIJOJE

Gintaras Ošlapas jau keli metai gyvena Japonijoje, Tokijame, kur Yokohoma ir Saitama universitetuose dėsto anglų kalbą. Š.m. gegužės 28 d. jis vedė vietinę mergaitę, Tomoko Shimata. Vestuvės įvyko Tokijame. I jas iš JAV buvo atvykęs jaunojo tėvas prof. Raimundas Ošlapas, sesuo Gailutė ir broliai Darius su Tauru.

APDOVANOJIMAS – JAV PROFESORIUI

JAV Wisconsin universiteto profesorui Alfred Erich Senn birželio 22 d. Vilniuje buvo iškilmingai įteiktas Lietuvos Mokslų akademijos užsienio nario diplomats. Inauguracijos metu A. E. Senn pristatė gegužės mėnesį pasirodžiusią savo knygą „Gorbachev's failure in Lithuania“.

Jis sakė, kad šią knygą rašė idealizavo Gorbačiova, jo valdymą, buvo įsitikinę, kad Gorbačiovas – naujau mąstymo teisybė“, sakė A. E. Senn.

SĖKMINGA AKADEMINĖ VEIKLA

Prof. Arūnas Ošlapas, gyv. Billingham, WA, šį pavasarį Western Washington universitete pakeltas profesorium-asistentu. Jis yra industrinio dizaino katedros vedėjas ir minėtame universitete dirba jau trejus metus.

LIETUVIŲ RADIJAS PRANEŠA TRAGIŠKĄ ŽINIĄ

Tragišką mirtį sutikus prof. dr. Edmundui Arimantui Arbui, Los Angeles CA, Lietuvių radijas tuoj painformavo aplinkinę lietuvių visuomenę, stengdamasis pasiekti platesnius lietuvių bendruomenės sluoksnius, kad skaudi žinia pasklistų kiek galima plačiau. Radijo valandėlės vedėjas Vytautas Šeštokas taip pat pareiškė gilia užuojautą velionio tėvams: rašytojai Alei Rūtai ir jos vyrui architektui Edmundui Arbui, kurie yra nuolatiniai lietuvių radijo valandėlės rėmėjai ir bendradarbiai. Užjaučiančius žodžius V. Šeštokas išreiškė ir velionio žmonai, dukroms bei abiem seserims.

Prof. dr. Edmundas-Arimantas Arbas.